

Közép-kelet-európai konjunktúra-jelentés 2010

A német külkereskedelmi kamarák
15 közép-kelet-európai országban végzett
megkérdezéses felmérésének eredményei

5. évfolyam

Közép-kelet-európai konjunktúra-jelentés 2010

Tartalomjegyzék

A megkérdezéses felmérésről	3
A közép-kelet-európai térség jelentősége	3
Közép-Kelet-Európába áramolnak a beruházások	3
Közép-Kelet-Európa, mint külkereskedelmi partner	5
Konjunkturális környezet	6
Helyzetértékelés	6
Várakozások	6
A gazdasági környezet minősége	8
Beruházási feltételek	8
Válságkezelés: nem meggyőző	10
Kívánatos az euró bevezetése	10
Egyértelműen kiállnak a kiválasztott beruházási helyszínek mellett	11
Országok közötti összehasonlítás: Csehország marad az élen	12
Melléklet	14
A megkérdezéses felmérés időszaka	14
Résztevők	14
KKE – nemzetgazdasági mutatószámok	16
Részletes eredmények	17
Módszertani tudnivalók	23
Résztevő német külkereskedelmi kamarák	24
Impresszum	25

A megkérdezéses felmérésről

A német külkereskedelmi kamarák (AHK-k) a világ mintegy 80 országában 120 irodából támogatják a vállalatok nemzetközi üzleti tevékenységét tájékoztatással, szolgáltatásokkal, kapcsolati tőke építéssel, valamint együttműködéssel az optimális gazdaságpolitikai feltételrendszer alakításában.

A közép-kelet-európai térségben (KKE)¹ működő német külkereskedelmi kamarák 2010-ben ötödikben készítették el közös konjunktúra-felmérésüket. 15 ország közel 1.000, túlnyomórészt német vállalata adott felvilágosítást az ország konjunkturális helyzetének és beruházási környezetének egyéni értékeléséről. A mintegy 100.000 válaszadat kiértékelése átfogó hangulatképet ad arról, hogy mennyire vonzóak a vizsgált országok a már jelen lévő német és más külföldi beruházóknak. Ez a hangulatkép jó támpontokkal szolgál mind a térség, mind az egyes országok általános gazdasági adottságainak megítéléséhez.

Ezúton is szívből köszönetet mondunk a felmérésben résztvevő vállalatoknak együttműködésükért, valamint a német külkereskedelmi kamarák munkatársainak a felmérés helyi összehangolásáért.

A közép-kelet-európai térség jelentősége

Közép- és Kelet-Európa (KKE)¹ a német gazdaság az egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb bővülő piaca. A térség napjainkban nélkülözhetetlen része a német gazdaság külpiaci tevékenységének mind a kereskedelmi kapcsolatok, mind pedig a német vállalatok külföldi beruházási tevékenységében.

Közép-Kelet-Európába áramolnak a beruházások

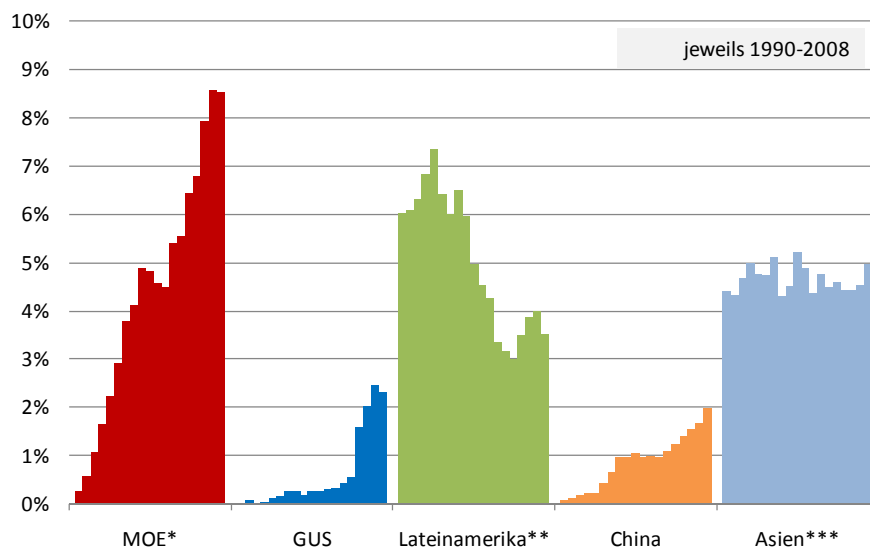
A német vállalatok 2008 végéig mintegy 77 milliárd eurót ruháztak be az Európai Unió 10 kelet-európai tagállamában, így a térség Németország külföldi működő tőkebefektetéseinek már több mint 8 százalékát képviseli. Amennyiben ehhez hozzáadjuk a Nyugat-Balkán (Délkelet-Európa, DKE) és az egykori Szovjetunió (FÁK) államait, akkor a német működő tőkebefektetések állománya Kelet-Európában összesen meghaladja a 102 milliárd eurót, ami 11 százalékos aránynak felel meg. A térség ezzel nem kevesebb, mint a felét adja az Egyesült Államokban eszközölt német beruházásoknak (ezek a német működő tőkebefektetések 22 százalékát adják), más oldalról pedig meghaladják Ázsia, Közép- és Dél-Amerika teljes német működő tőkebefektetési állományát (erre a térségre jut a német befektetések 10,5 százaléka). Kína részesedése például 2008 végén éppen csak 2,5 százalék volt.

¹ A közép-kelet-európai térség (KKE) alatt anyagunkban az Európai Unió alábbi tíz, 2004-ben és 2007-ben csatlakozott új kelet-európai tagállamait (ÚT10 – a tíz új uniós tagállam a két földközi-tengeri sziget, Ciprus és Málta nélkül), valamint a Nyugat-Balkán (Délkelet-Európa- DKE) többi országát értjük.

1. ábra: Német működő tőke befektetések kiválasztott ország csoportokban 1990-2008 között

Közvetett és közvetlen befektetések

Részesedés a külföldi német működő tőkebefektetések összességéből %-ban

* MOE: EU-Beitrittsländer (ohne CY/MT) + westlicher Balkan

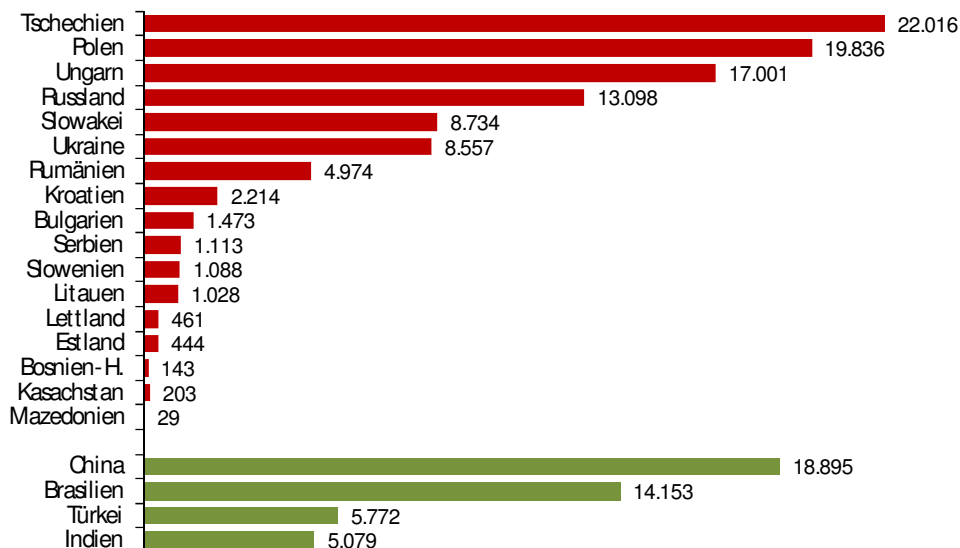
** Zentral- und Südamerika

*** ohne China

Forrás: Deutsche Bundesbank, 2010. áprilisi állapot

2. ábra: Német működő tőkebefektetések kiválasztott országokban

Millió euróban, 2008 végén (közvetett és közvetlen befektetések)

Forrás: Deutsche Bundesbank, 2010. áprilisi állapot

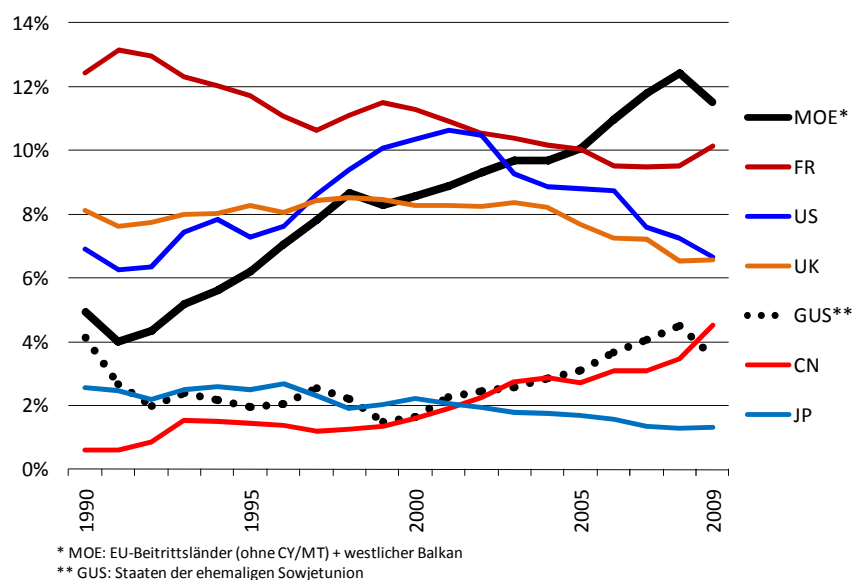
Fontos: A működő tőkebefektetéseket tartalmazó nemzeti statisztikák nem teljesen szimmetrikusak, a Bundesbank által regisztrált „outward”-értékek eltérhetnek az egyes nemzeti „inward”-értékektől.

Közép-Kelet-Európa, mint külkereskedelmi partner

Közép- és Kelet-Európa nem csupán beruházási célrégióként, hanem kereskedelmi partnerként is a német gazdaság egyik pillére. Az Európai Unió 10 közép- és kelet-európai tagállama önmagukban is a német kivitel 11 százalékát vették fel 2009-ben, és ezt tetézik még az egykori Szovjetunió utódállamai és a Nyugat-Balkán (DKE) államai összesen több mint 4 százalékkal. A közép-kelet-európai térség így összességében közel olyan fontos tényező a német kivitelben, mint a két legfontosabb kereskedelmi partner, Franciaország és az Egyesült Államok összesen (10, ill. 7 százalékkal).

3. ábra: Német kivitel kiválasztott országokba/ország csoportokba 1990-2009 között

Részesedés az összes német kivitelből %-ban

Forrás: Német Szövetségi Statisztikai Hivatal

1. táblázat: Német külkereskedelem kiválasztott országokkal/ország csoportokkal 2009-ben

	Kivitel		Behozatal	
	Mio. EUR	részesedés	Mio. EUR	részesedés
Összesen	808 155	100,0%	673 963	100,0%
<i>ebből:</i>				
EU15	419 421	51,9%	311 340	46,2%
KKE*	92 954	11,5%	82 114	12,3%
Franciaország	81 941	10,1%	54 559	8,1%
Hollandia	54 142	6,7%	58 044	8,6%
USA	53 835	6,7%	39 915	5,9%
Kína	36 460	4,5%	59 447	8,2%
Japán	10 787	1,3%	18 116	2,7%

* KKE: EU-tagországok (CY/MT nélkül) + nyugat-Balkán

Forrás: Német Szövetségi Statisztikai Hivatal

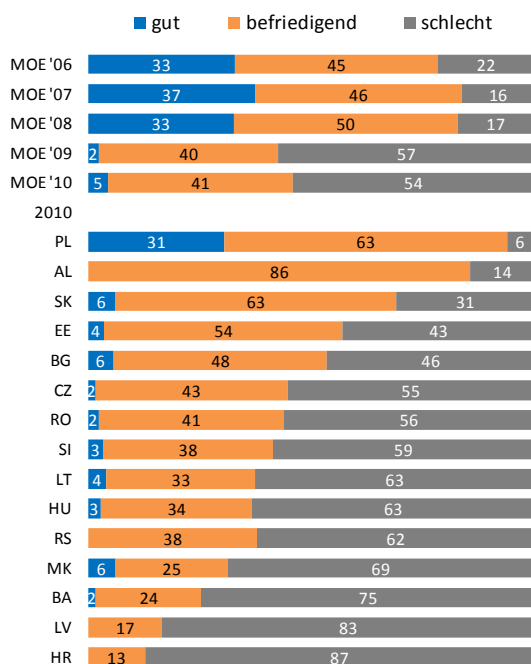
Konjunkturális környezet

Helyzetértékelés

A gazdasági helyzet megítélése a 2010-es év kezdetén gyakorlatilag változatlan képet mutat 2009 elejéhez viszonyítva: a válaszadók több mint 50 százaléka rossznak, mintegy 40 százaléka kielégítőnek és alig 5 százaléka jónak értékelte. A nagy kivételt Lengyelország képezi, ahol a válaszadók közel harmada minősítette jónak a helyzetet, közel kétharmada pedig kielégítőnek, „rossz” véleménnyel pedig éppen hogy 6 százalékkal voltak. Szlovákiában a rossz véleménnyel lévők aránya szintén egyharmad alatt volt. Hasonló képet mutat a válaszadó vállalatok saját üzleti helyzetének megítélése is: a térség átlagában a pozitív és a negatív válaszok aránya 27:17, tehát szinte pontosan megfelel a múlt év – gyenge – szintjének. Összehasonlításként: 2008 elején ez az arányszám még 56:4 volt. Elégedettebben főként Lengyelországban nyilatkoztak (itt az arány 46:6), ami azonban szintén nem jelent javulást 2009-hez képest.

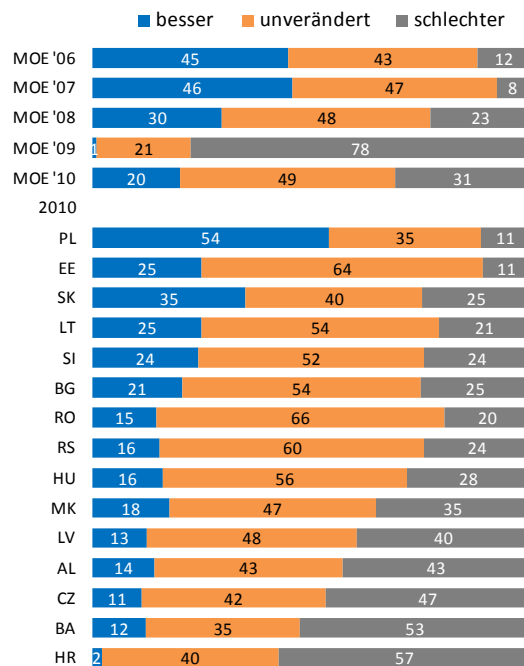
4. ábra: Hogyan ítéli meg a jelenlegi gazdasági helyzetet az Ön országában? [→ 1]

%-ban

5. ábra: Hogyan ítéli meg a gazdasági kilátásokat az Ön országában 2010-re az előző évhez képest? [→ 2]

%-ban

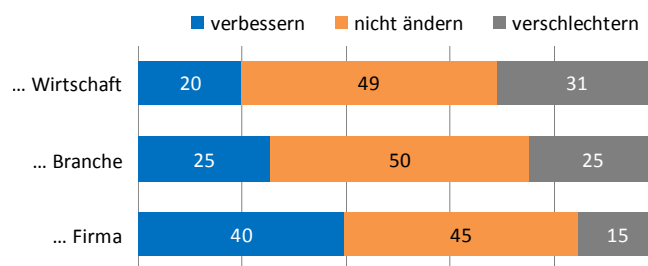
Várakozások

2009-hez viszonyítva azonban jelentősen javult a folyó évre vonatkozó kilátások megítélése mind az általános gazdasági helyzet, mind pedig a saját vállalatuk vonatkozásában. 2009 elején még a vállalatok közel 80 százaléka számított további romlásra, a többi válaszadó pedig legjobb esetben is a nemzetgazdaság stagnálására számított, addig a folyó év elején már 20 százalékuk számít fellendülésre és

50 százaléka stabilizálódásra. Mindazonáltal még mintegy 30 százalékban számítanak az ország gazdasági helyzetének romlására. Lengyelország ebben a kérdésben is a régió átlagát meghaladó derűlással tűnik ki, de Észtországban is jóval inkább bizakodnak a régió átlagánál. Igen hasonló kép mutatkozik a válaszadók saját ágazatára vonatkozó várakozásait tekintve is, sőt ennél még inkább egyértelmű a saját vállalat kilátásai értékelése. A pozitív és a negatív válaszok aránya szinte megfordult, a 2009-es évi 17:45-ről 40:15-re 2010 tavaszán. Ennek megfelelően alakulnak az árbevételre és a kivitelre vonatkozó várakozások (43:19, ill. 33:12 arányban), a nyereségkilátások tekintetében azonban még szkeptikusak: csupán 34 százalékuk vár növekedést 2009-hez viszonyítva, és még mindig 23 százalékban számítanak csökkenésre.

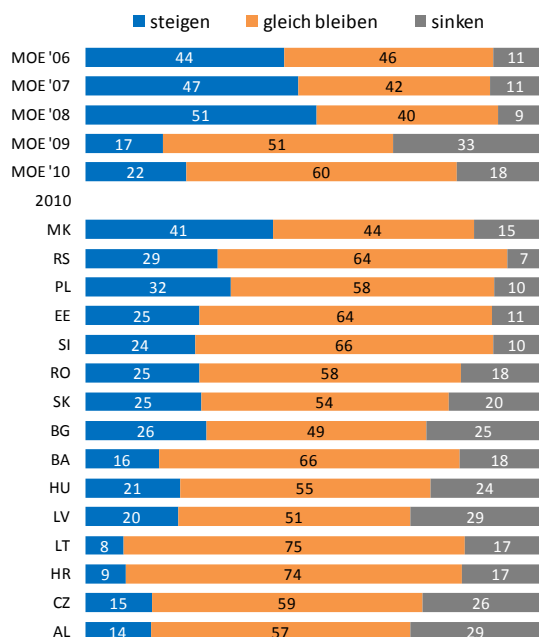
6. ábra: Hogyan változik a helyzet az Ön ...-t illetően 2010-ben? [→ 2, 3, 5]

KKE-átlag, %-ban

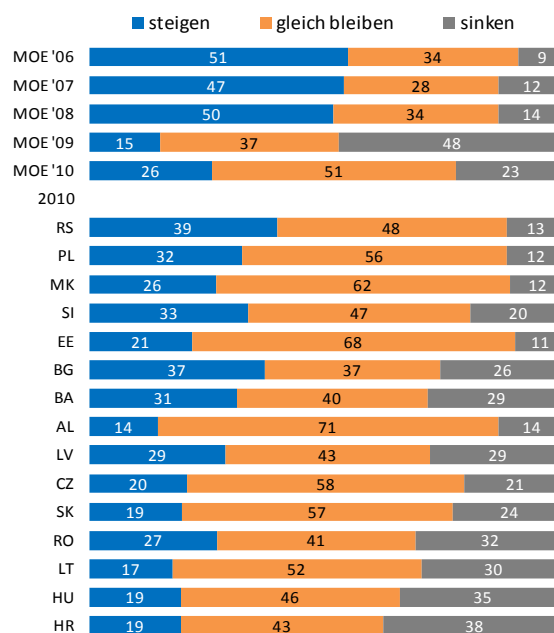
7. ábra: Hogyan változik az Ön cége alkalmazottainak száma 2010-ben az előző évhez képest?

%-ban

8. ábra: Hogyan változnak az Ön cégének befektetései 2010-ben az előző évhez képest?

%-ban

A válaszok összességében azt bizonyítják, hogy a vállalatok többségének véleménye szerint a legrosszabb már mögöttünk van, azonban érzékelhető fellendülés még nem ismerhető fel. Ez tükröződik a foglalkoztatási és beruházási szándékokban is. A dolgozói állományt 2010-ben bővíteni tervező cégek aránya 22 százalék, és ezzel csak minimálisan haladja meg a leépítést tervezők (18 százalékos) arányát. Ugyanez érvényes a tervezett beruházásokra (26:23). Ez azt jelenti, hogy a megkérdezett

vállalatok idén vélhetően nem adnak érzékelhető lökést a növekedésnek a beruházási és foglalkoztatási kereslet élénkítésével.

A várakozások országok szerinti bontásában megállapítható, hogy a konjunkturális helyzet és a 2010-re vonatkozó várakozások megítélésére a 2009-es recesszió súlyossága is rányomja a bélyegét. A Magyarországon és a balti államokban működő vállalatok a legtöbb kérdés vonatkozásában érzékelhetően kevésbé derűlátóak, mint például a lengyelországiak, ahol negatív növekedés nélkül élték át a válságot. Figyelemre méltó azonban az is, hogy a Nyugat-Balkán államai gyakran meglepően bizakodóak 2010-re nézve.

A gazdasági környezet minősége

Beruházási feltételek

A közép-kelet-európai térségben kínált gazdasági feltételrendszer minőségének általános megítélése aligha lehetséges. Ennek ellenére beazonosítható néhány alapvető minta és irányzat, amely a térség országainak többségére érvényes. A közép-kelet-európai felmérésben rendszeresen vizsgálunk egy egész sor olyan tényezőt, amely kiemelkedő jelentőségű a vállalatoknak a beruházási helyszín kiválasztásában. A felmért 25 tényező lényegében három kérdéskörre vonatkozik:

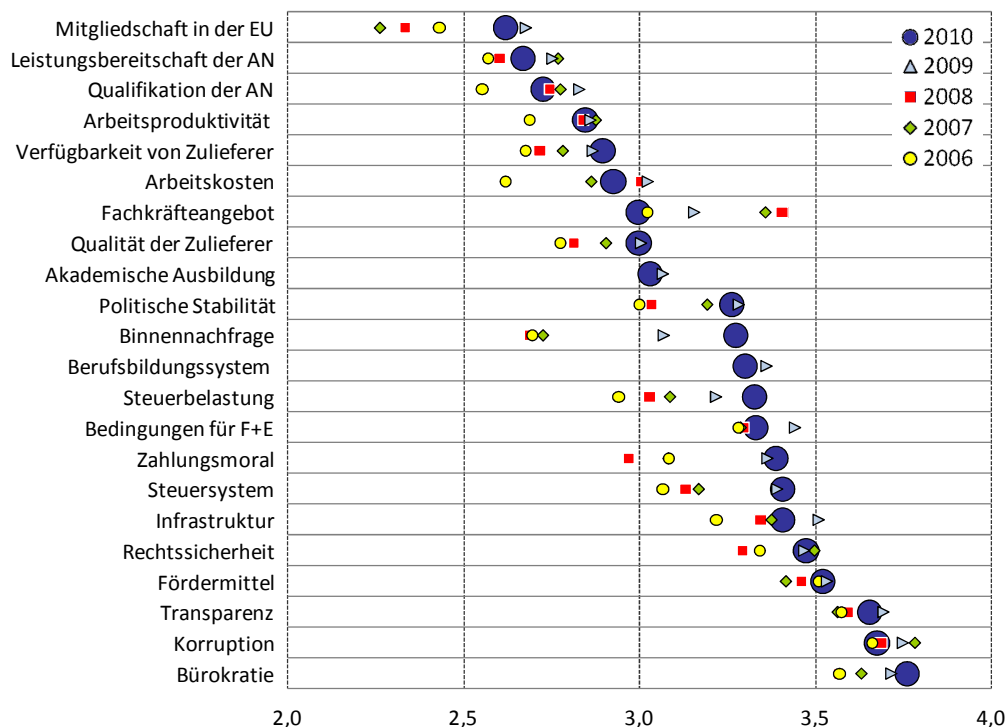
- a gazdaságpolitikai környezetre,
- a piaci és üzleti környezetre,
- a munkaerőpiacra.

A gazdasági feltételrendszer **legfontosabb** kritériumainak megítélésében a közös felmérés 2006-os kezdete óta megdőbbentő állandóság mutatkozik: az összesen 25 tényező közül a fontossági sorrend első öt helyén nincs változás – legfeljebb a sorrend változott: a jogbiztonság, a munka termelékenysége, a munkavállalók teljesítési hajlandósága és képzettsége, valamint a fizetési morál. Az egyetlen érdemi változás 2010-ben az, hogy az EU-tagság, amely korábban mindig a fontossági sorrend középmezőnyében szerepelt, az 5.-ik helyre kapaszkodott fel még a fizetési morál elé. Ez vélhetően szorosan összefügg a nemzetközi pénzügyi piacokon jelenleg uralkodó instabilitással: a vállalatok nyilvánvalóan komoly biztonsági szerepet látnak az európai uniós tagságban.

Azt vizsgálva, hogy a vállalatok **mennyire elégedettek** az országukban kínálkozó tényleges beruházási feltételekkel, szintén rendkívül stabil mintával találkozunk. Öröndetes, hogy a legjobban megítélt tényezők között szerepel évek óta a munkatársak képzettsége, teljesíteni akarása és termelékenysége, tehát három olyan tényező, amelynek kiemelt fontosságot tulajdonítanak. Szintén túlnyomórészt elégedettek már jó ideje a helyi beszállítók rendelkezésre állásával, és az élőköltségéről is messzemenően elégedetten nyilatkoznak a vállalatok, sőt idén a megítélés lehetőséget javult 2009-hez viszonyítva. Az egyes országok között azonban érzékelhető különbség mutatkozik abban, hogy mennyire ítélik méltányosnak az élőköltségeket. Horvátországban, Magyarországon vagy Szlovéniában az elégedettség egyértelműen elmarad a térségi átlagtól, míg Észtországon és Lettországon meghaladja azt.

9. ábra: Ön mennyire elégedett az alábbi gazdasági tényezőkkel? [→ 18b]

Minden ország átlaga (1 = nagyon elégedett ... 5 = elégedetlen)

A skála másik, „elégedetlen” végén sajnos szintén újra és újra ugyanazok a tényezők térnek vissza: a közigazgatás hatékonyságának hiánya, a korrupció és a bűnözés, vagy a közbeszerzések átláthatatlansága évek óta kritika tárgyát képezi, a helyzet javulása nem tapasztalható. Aggasztó, hogy a kiemelkedően fontosnak tekintett jogbiztonság a valóságban rendkívül kritikus értékelést kapott és újfent az egyik legutolsó helyen végzett.

Természetesen a gazdasági környezetet alkotó egyes tényezők konkrét megítélése országról országra rendkívül eltérő, és végeredményben az **optimális párosítás** a lényeg. Ennek ellenére feltűnő, hogy Észtországban, Lengyelországban, Szerbiában, Szlovéniában vagy Szlovákiában a legtöbb tényezőt hajlamosabbak jobban, Bosznia-Hercegovinában, Macedóniában vagy Romániában pedig rosszabban megítélni a térség átlagánál.

Másrészről az egyes tényezők értékelése is igen széles tartományban szór az egyes országok között. Ez leginkább az adók vonatkozásában van így, de a politikai stabilitás vagy az infrastruktúra állapota tekintetében is nagyok a különbségek. Míg például az adórendszert és az adóterheket Magyarországon, Lettországon, Litvániában vagy Romániában a közép-kelet-európai átlagnál jelentősen rosszabban ítélik meg, addig Észtországban vagy Szlovákiában jó a minősítés. Az infrastruktúra, a jogbiztonság vagy a politikai stabilitás tekintetében is részben jelentős eltérés mutatkozik az egyes országokból érkezett véleményekben.

Viszonylag kismértékű eltérés mutatkozik ezzel szemben olyan tényezőknél, mint a teljesíteni akarás, a szakemberek rendelkezésre állása és képzettsége, az élőköltség, a munkatermelékenység vagy a beszállítók rendelkezésre állása terén. Ez is megerősíti az előbbi megállapítást, amely szerint éppen ezek a területek, amelyben a régió összességében is kitűnhet a beruházásokért folyó világméretű versenyben.

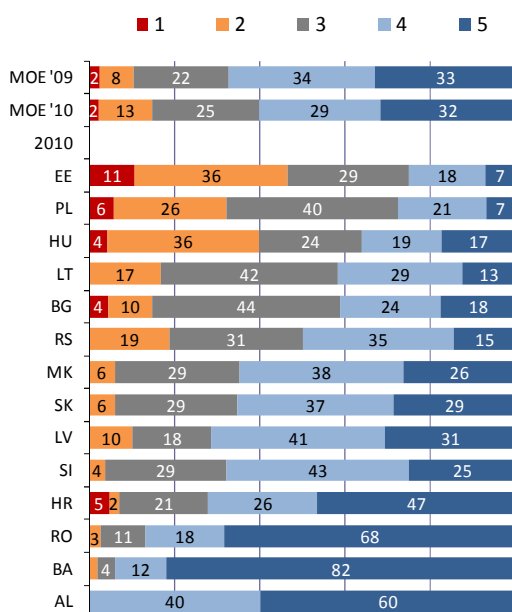
Válságkezelés: nem meggyőző

A nemzeti kormányzatok a gazdasági és pénzügyi válság leküzdésére tett intézkedéseit a válság kitörése után mintegy másfél évvel is többségében elégtelennek tekintik: csupán minden hatodik vállalat nyilatkozott úgy, hogy a gazdaságpolitikai lépések (nagyon) célravezetők és elégségesek. Ez a vélekedés a megelőző felmérés óta csupán jelentéktelen mértékben javult, kivéve Észtországot, Lengyel- és Magyarországot, ahol jóval nagyobb támogatottságot kaptak a kormányzati intézkedések, mint még 2009 elején.

Feltűnő volt mindazonáltal valamennyi országban, hogy a vállalatok ténylegesen csak ritkán **vették igénybe** a konkrét segítséget: Közép-Kelet-Európa átlagában éppen csak minden huszadik vállalat tett így, a felmérés időszakában nem egészen 5 százalékuk mérlegelte legalább ezek igénybe vételét. A vállalatok közel 60 százaléka semminemű segítséget sem vett igénybe, miközben egyharmaduk nyilatkozott úgy, hogy a felsorolt segítség náluk nem elérhető, vagy nem ismernek ilyen lehetőséget. Ez arra utal, hogy a vizsgált közép-kelet-európai országokban nyilvánvalóan nem álltak rendelkezésre a vállalatok ténylegesen igényeire szabott segélycsomagok, vagy amennyiben igen – mint Magyarország esetében – akkor azok igénybe vételének feltételei a vállalatok szemszögéből nem voltak teljesíthetőek vagy elfogadhatóak.

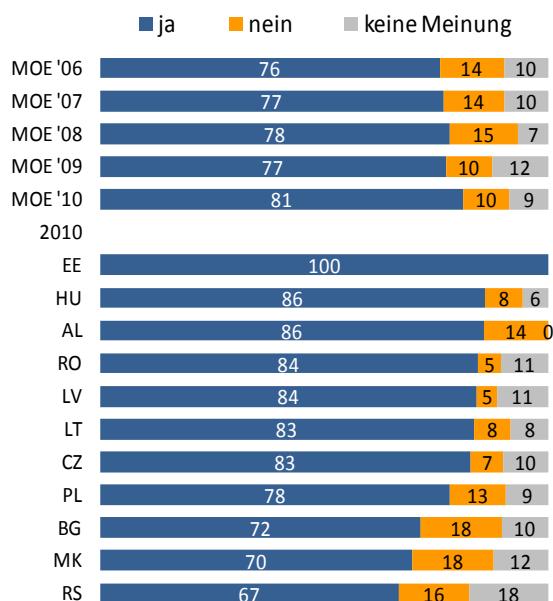
10. ábra: Elégedettség a kormány válságkezelő intézkedésivel [→ 24]

%-ban (1 = nagyon ... 5 = egyáltalán nem)

11. ábra: Szükséges –e az euró bevezetés az Ön országában? [→ 22]

%-ban

Kívánatos az euró bevezetése

Az euró iránti igény 2010 elején hasonlóan nagy nyomatókkal jelenik meg, mint egy évvel korábban. Azon 11 ország átlaga, amelyben ezt a kérdést feltették, 81 százalékos támogatottságot mutatott a vállalatok körében a közösségi fizetőeszköz bevezetése mellett – ez minden korábbi felmérésnél magasabb érték. (Ez egyébként még akkor is így van, ha figyelmen kívül hagyjuk Észtország számait, ahol 100 százalékos véleménnyel már előre vetítették az Európai Unió 2010. májusi döntését.) Mindazonáltal olyan országokban, mint Lengyelországban, Csehországban és Magyarországon csökkent a múlt évi magas támogatottság. Ez vélhetően főként arra vezethető vissza, hogy a 2009-es évi felmérés

időszakában a három fizetőeszköz árfolyama történelmi mélyponton, míg 2010 elején jóval jobb helyzetben volt. Ezáltal ismét előtérbe kerül némely megfontolás, amely szembe állítja egymással a szükséges konszolidációs erőfeszítések okozta esetleges elmaradt növekedést az euró-bevezetés stabilitásában mutatkozó előnyeivel. Különösen azonban Görögország és az euró-övezet jelenlegi eseményeinek tükrében arra kell számítani, hogy az euróhoz tartozás előnyei középtávon minden vizsgált országban jóval kedvezőbb megítélést kapnak, mint a lehetséges hátrányok.

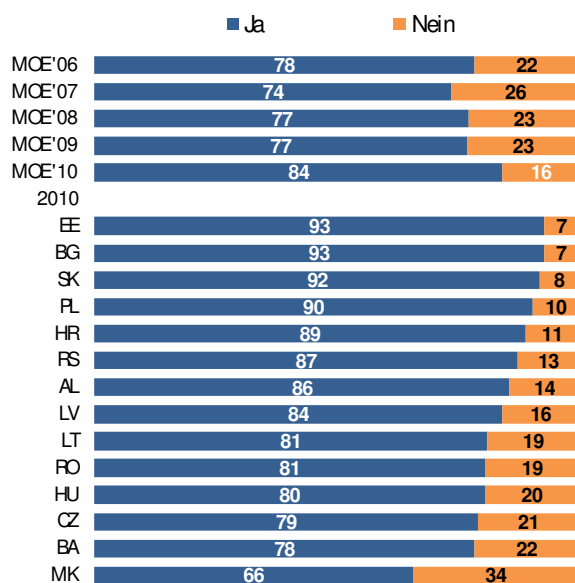
Egyértelműen kiállnak a kiválasztott beruházási helyszínek mellett

Milyen következtetéseket lehet azonban levonni a konjunkturális helyzet megítéléséből és a gazdasági környezetet meghatározó számos tényező értékeléséből az egyes beruházási helyszínek általános vonzerejére? A felmérés keretében ezt a kérdést két szemszögből vizsgáltuk meg: egyrészt arra kérdeztünk rá, hogy az adott országban működő vállalatok – ha újból beruházásról kellene dönteniük – ismét a jelenlegi országot választanák-e, másrészt pedig az alternatív beruházási helyszínek vonzerejének megítélését kérdeztük le.

Az első kérdés vonatkozásában egyértelmű az eredmény: mind a 14 ország átlagában a vállalatvezetők **84 százaléka** nyilatkozott úgy, hogy **ismét** a jelenlegi országukat részesítenék előnyben. Ez jelentősen jobb, mint 2009-ben (77 százalékkal), sőt a legmagasabb ilyen érték az eddigi öt felmérésben.

12. ábra: Újra ezt az országot választaná befektetési helyszínül? [→ 21]

%-ban

A jelenlegi országhoz kapcsolódó pozitív hozzáállás a legtöbb országban hasonló mértékű: Macedóniától eltekintve, ahol a válaszadók 34 százaléka inkább másik helyszínt választana, minden más országban hozzávetőlegesen 80 százalékos vagy még magasabb a ragaszkodás az adott országhoz – a három legjobb eredmény (Észtország, Bulgária és Szlovákia esetében) még a 90 százalékot is meghaladja. Ezek az eredmények is bizonyítják, hogy az üzleti várakozásokat nyilvánvalóan teljesítik, még akkor is, ha a vállalatok mindennapjaiban akad itt-ott ok a kritizálásra. Ez azonban azt is bizonyítja, hogy a külföldre település lépésére vállalkozó vállalatok gondosan előkészítik a döntésüket, és ezzel csökkentik a csalódás valószínűségét.

Országok közötti összehasonlítás: Csehország marad az élen

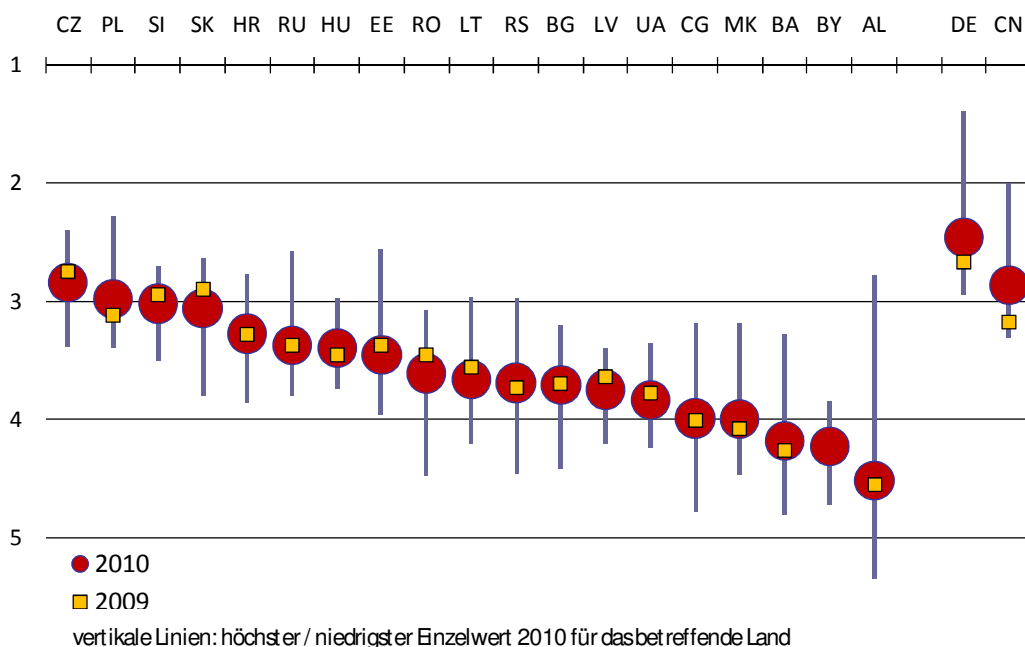
Izgalmas azonban az a kérdés, hogy az egyes országok vonzerejét miként értékelik **kívülről**.

Meglepő az egyes országok megítélésének folytonossága: a 19 választható közép-kelet-európai ország közül 9 a 2010-es évben is pontosan ugyanazon a helyen végzett, mint az előző évben, és a többieknél is legfeljebb két helyet mozogtak a rangsorban.

A rangsor **élen** 2010-ben az előző évhez képest azonban – szinte – semmi nem változott: az öt éve veretlen éllovas Csehország. Az év feltörekvő országa Lengyelország, amely a negyedik helyről a legvonzóbb helyszínnek második helyére lépett elő. A lengyelországi adottságok felértékelődéséhez nyilvánvalóan hozzájárult, hogy a lengyel gazdaság ellenáll a világméretű gazdasági válság hatásainak. A harmadik és negyedik helyen Szlovénia és Szlovákia következik, és pontosan ezek az országok végeztek a megelőző felmérésekben is rendszeresen a második és harmadik helyen.

12. ábra: Hogyan értékeli az egyes országok vonzerejét, mint befektetési helyszín [→ 20]

Az összes országban adott osztályzatok átlaga az adott országra vonatkozóan * (1=nagyon vonzó ... 6=nem vonzó)

* Az egyes országok átlagértékeibe csak azok az értékelések kerültek be, melyeket az összes országban leadtak, a saját országra vonatkozó értékeket **nem vettük** figyelembe.

Az elmúlt öt év során Oroszország elismertsége folyamatosan nőtt, így a 2006-os felmérésben elfoglalt 13. helyről idén már a hatodik helyen végzett.

Érdekes részletekkel szolgál a külső megítélés összehasonlítása a saját országról alkotott „belső” véleménnyel: a belső megítélés minden esetben szinte kivétel nélkül kedvezőbb, mint a külső. Ez alapvetően mégis rendkívül ésszerűnek tűnik, hiszen – mint korábban már láttuk – a legtöbben ismét az adott országban ruháznának be. Egyedül Szlovéniában mutatkoznak a szükségesnél szerényebbnek, és Csehország esetében is csak minimálisan tér el a belső értékelés a külsőtől.

A felmérésben résztvevők gyakorlatilag „versenyen kívül” értékelték a **német** és a **kínai** gazdaság beruházási környezetének vonzerejét is. 2006-ban Kína az (akkoriban 18) közép-kelet-európai ország közül az első helyen végzett volna, míg Németország csupán a tizedik lett volna. Németország megítélése azonban jelentősen javult ezt követően: már 2009-ben az első lett volna Németország, és 2010-ben is meg tudta őrizni ezt a helyezését. Kína időközben a nyolcadik helyre csúszott vissza (2008-ban), de ismét vissza tudott kapaszkodni, és idén már a harmadik tudott lenni a közép-kelet-európai országok között.

Melléklet

A megkérdezéses felmérés időszaka

2010. február 12.-március 10.

A felmérés egy írásos kérdőíven alapul, amelyet a résztvevők több mint 90 százaléka online töltött ki. Kevés számú offline választ kézi adatbevitellel fűztek az online adatokhoz. A kiértékelés szigorúan az azonosításra alkalmas adatoktól elkülönítve történt.

Résztvevők

A közép-kelet-európai felmérést 2010-ben a térség 15 országában végeztük. 974 résztvevő válasza jelentek meg a kiértékelésben.

Résztvevők országos bontásban

Számadat

Ország		2010	2009	2008	2007	2006
AL	Albánia	7	14	::	::	::
BA	Bosznia-Hercegovina	57	65	40	43	61
BG	Bulgária	72	57	62	63	33
CZ	Csehország	125	121	118	123	104
EE	Észtország	28	36	18	13	23
HR	Horvátország	50	43	56	45	68
HU	Magyarország	182	143	179	177	206
LT	Litvánia	24	29	21	34	44
LV	Lettország	50	53	43	65	43
MK	Macedónia	35	36	43	54	34
PL	Lengyelország	99	173	56	84	165
RO	Románia	42	53	49	66	55
RS	Szerbia	59	18	34	67	34
SI	Szlovénia	30	32	::	::	25
SK	Szlovákia	114	70	95	94	83
Összes cég		974	943	814	928	978

A vállalatok meghatározó többsége, nevezetesen 81 százaléka 250 munkavállalónál kevesebbet foglalkoztat, így középvállalatnak minősül. A gazdasági ágazatok közül a szolgáltató ágazat – a kereskedelmet is beleértve – mintegy kétharmad részt képvisel, ami jól leképezi a vizsgált országok gazdasági szerkezetét. A válaszadók jó harmada az árbevételének legalább 40 százalékát exporttevékenységből éri el.

Részvevők ágazati besorolás szerint*%-ban, többes megnevezés lehetséges*

Szektor	2010	2009
Feldolgozóipar	29,5	26,4
Energia- és vízgazdálkodás	4,3	3,9
Építőipar	10,9	9,1
Kereskedelem	26,0	21,4
Szolgáltatóipar	43,1	39,2

Részvevők a vállalat mérete szerint*%-ban*

Dolgozói létszám	2010	2009
1-9	24,1	21,5
10-49	31,5	28,2
50-249	25,3	29,2
250 vagy több	19,1	21,1

Részvevők exportorientáltság szerint*%-ban*

Az export részesedése az összforgalomból	2010	2009
0-20%	51,5	54,6
20-40%	8,7	9,8
40-60%	6,8	9,3
60-80%	8,9	7,8
80-100%	20,9	18,5

KKE - nemzetgazdasági mutatószámok*

	Népesség	Bruttó nemzeti termék			Infláció ²	Bruttó-bérek	Munka-nélk.-ráta	Államház-tartás-hiány	Folyó fize-tési mérleg	FDI inward	Export	Import	Német FDI ³
	Mio.	Mrd. EUR	EUR egy főre	% előző évhez képest	% előző évhez képest	EUR/hónap	%	GDP %-ában	GDP %-ában	GDP %-ában	Mrd. Euro	Mrd. Euro	Mrd. EUR
Albánia¹	3.2	7,9	2.491	::	3,1	260	13,2	::	-11,0	::	::	::	::
Bosznia-H.	3.9	12.1	3 159	-0.4	-0.4	616	41.5	-52.0	-7.6	2.9	2.9	6.4	143
Bulgária	7.6	33.9	4 479	-5.0	2.8	302	9.1	-0.8	-9.4	9.8	10.8	15.0	1 473
Észtország	1.3	13.3	9 969	-14.1	-0.1	781	13.8	-2.8	4.7	1.1	6.4	7.0	444
Horvátország	4.4	45.4	10 245	-5.8	2.4	1 050	9.4	-3.9	-5.2	2.4	7.7	15.2	2 214
Lettország	2.3	18.8	8 357	-18.0	3.6	655	17.3	-8.6	9.4	0.4	4.9	6.4	461
Litvánia	3.4	26.7	7 971	-15.0	4.5	625	13.5	-9.1	3.2	0.3	11.1	12.1	1 028
Macedónia	2.0	5,8 ¹	2.819 ¹	::	-0.4	392 ¹	34,9 ¹	::	-7,2 ¹	::	::	::	29
Montenegró	0.6	2.8 ¹	4.280 ¹	3.6	::	::	11.3	::	::	::	0.3	1.3	::
Lengyelország	38.2	310.5	8 134	1.7	3.5	834	11.0	-7.2	-1.6	2.7	100.4	104.5	19 836
Románia	21.3	115.9	5 439	-7.1	5.6	326	6.3	-7.4	-4.4	4.2	26.9	33.9	4 974
Oroszország	141.3	884.6	6 260	-7.9	11.7	420	8.4	-8.4	3.8	2.4	241.3	143.9	13 098
Szerbia	7.3	30.5	4 170	-3.0	8.4	470	16.1	-4.2	-5.7	4.5	5.8	11.0	1 113
Szlovákia	5.4	63.3	11 722	-4.7	1.6	745	12.1	-6.0	-3.5	-0.3	44.5	45.8	8 734
Szlovénia	2.0	34.9	17 105	-7.8	0.9	1 439	5.9	-5.6	-1.0	-1.9	15.3	16.0	1 088
Csehország	10.5	137.2	13 074	-4.2	1.0	892	8.1	-6.6	-1.0	1.4	89.3	83.1	22 016
Ukrajna	46.1	81.4	1 766	-15.1	16.0	170	10.5	-11.3	-1.7	3.9	28.2	31.6	8 557
Magyarország	10.0	93.1	9 275	-6.3	4.2	715	9.8	-3.9	0.2	2.1	59.1	54.7	17 001

* 2009. Évi adatok, ha nem volt másként megadva 1 2007.

² Fogyasztói árak, Éves átlag.

³ közvetett és közvetlen részesedések, 2008. végi állapot

Forrás: Unicredit Bank, Bundesbank, IMF, Eurostat, AHK Mazedonien

Részletes eredmények

1.-17. kérdések: Konjunkturális hangulat

Szaldók (százalékpontokban) pozitív (pl. „jó”, „jobb”, „magasabb”) és negatív („rossz”, „rosszabb”, „alacsonyabb”) válaszokból az adott kérdésekre.

Példa: 35% pozitív és 45% negatív válasz szaldója –10. A 0 szaldó egyenlő számú pozitív és negatív választ jelent.

	Minden ország					Megkérdezett ország 2010					
	2006	2007	2008	2009	2010	AL	BA	BG	CZ	EE	HR
1. Hogyan vélekedik országa jelenlegi gazdasági helyzetéről?	11	21	15	-55	-50	-14	-73	-41	-54	-39	-87
2. Hogyan vélekedik a belföldi gazdaság kilátásairól 2010-re az előző évhez képest?	33	38	7	-76	-11	-29	-40	-4	-35	14	-55
3. Hogyan alakul ágazatának helyzete 2010-ben az előző évhez képest?	39	37	21	-57	1	-14	-2	14	-10	21	-43
4. Hogyan vélekedik vállalatának jelenlegi üzleti helyzetéről?	49	54	52	9	10	29	2	12	-3	19	-13
5. Hogyan alakul vállalatának üzleti helyzete 2010-ben az előző évhez képest?	55	58	50	-28	25	0	30	33	18	46	-9
6. Hogyan változott vállalatának forgalma 2009-ben az előző évhez képest? *	58	67	67	52	-30	-14	-39	-43	-47	-36	-11
7. Hogyan alakul vállalatának forgalma 2010-ben az előző évhez képest?	66	64	68	-22	24	0	29	33	13	26	-11
8. Hogyan változik az ön vállalatánál a foglalkoztatottak száma 2010-ben az előző évhez képest?	33	36	41	-16	4	-14	-2	1	-11	14	-9
9. Hogyan alakultak vállalatának beruházási kiadásai 2009-ben az előző évhez képest?	38	43	48	31	-23	-14	-11	-15	-43	-33	-19
10. Hogyan alakulnak vállalatának beruházási kiadásai 2010-ben az előző évhez képest?	41	34	36	-33	3	0	2	10	-1	11	-19
11. Hogyan alakul vállalatának bérköltsége 2010-ben az egyéb költségekhez képest?	14	15	55	-4	1	14	2	10	-7	-32	-2
12. Hogyan alakult az adózás előtti eredménye 2009-ben az előző évhez képest? *	36	39	41	16	-30	-43	-32	-19	-47	-52	-22
13. Hogyan változik a várható adózás előtti eredménye 2010-ben az előző évhez képest?	39	37	43	-29	11	-33	20	16	-7	25	-4
14. Hogyan alakult exportforgalma 2009-ben az előző évhez képest?*	::	::	31	17	-11	25	-17	-4	-29	-8	-19
15. Hogyan alakul exportforgalma 2010-ben az előző évhez képest? *	::	::	37	-17	21	33	15	33	-3	38	-18
16. Hogyan alakult vállalatának németországi exportja 2009-ben az előző évhez képest? *	::	::	::	6	-15	0	-18	-19	-33	-13	-17
17. Hogyan alakul vállalatának németországi exportja 2010-ben az előző évhez képest? *	::	::	::	-16	12	0	18	30	7	25	-14

* nemzeti valutában

Folyt.: 1.-17. Konjunkturális hangulat

Pozitív és negatív válaszok szaldója, százalékpontokban

	Minden ország	Folyt.: Adott ország 2010								
	2010	HU	LT	LV	MK	PL	RO	RS	SI	SK
1. Hogyan vélekedik országa jelenlegi gazdasági helyzetéről?	-50	-60	-58	-83	-63	24	-54	-62	-55	-25
2. Hogyan vélekedik a belföldi gazdaság kilátásairól 2010-re az előző évhez képest?	-11	-12	4	-27	-18	43	-5	-9	0	11
3. Hogyan alakul ágazatának helyzete 2010-ben az előző évhez képest?	1	-2	-8	8	-3	24	0	-2	18	7
4. Hogyan vélekedik vállalatának jelenlegi üzleti helyzetéről?	10	-8	4	6	21	40	-7	21	10	16
5. Hogyan alakul vállalatának üzleti helyzete 2010-ben az előző évhez képest?	25	14	13	29	32	42	24	33	40	22
6. Hogyan változott vállalatának forgalma 2009-ben az előző évhez képest? *	-30	-43	-48	-43	-21	-12	-22	16	-43	-46
7. Hogyan alakul vállalatának forgalma 2010-ben az előző évhez képest?	24	18	13	19	32	52	27	41	43	20
8. Hogyan változik az ön vállalatánál a foglalkoztatottak száma 2010-ben az előző évhez képest?	4	-3	-8	-8	26	22	8	22	14	5
9. Hogyan alakultak vállalatának beruházási kiadásai 2009-ben az előző évhez képest?	-23	-26	-50	-23	3	-10	-22	-35	-17	-32
10. Hogyan alakulnak vállalatának beruházási kiadásai 2010-ben az előző évhez képest?	3	-16	-13	0	15	20	-5	27	13	-4
11. Hogyan alakul vállalatának bérköltsége 2010-ben az egyéb költségekhez képest?	1	-2	-25	-63	18	24	0	29	40	11
12. Hogyan alakult az adózás előtti eredménye 2009-ben az előző évhez képest? *	-30	-35	-35	-42	-15	-14	-50	5	-20	-26
13. Hogyan változik a várható adózás előtti eredménye 2010-ben az előző évhez képest?	11	16	0	-6	21	36	10	25	37	4
14. Hogyan alakult exportforgalma 2009-ben az előző évhez képest?*	-11	-31	7	-8	-27	-16	-6	-2	0	-35
15. Hogyan alakul exportforgalma 2010-ben az előző évhez képest? *	21	12	31	24	37	17	19	39	36	7
16. Hogyan alakult vállalatának németországi exportja 2009-ben az előző évhez képest? *	-15	-26	15	-12	-30	-7	-14	-20	0	-30
17. Hogyan alakul vállalatának németországi exportja 2010-ben az előző évhez képest? *	12	10	23	4	-6	5	14	17	36	6

* nemzeti valutában

18a kérdés: Befektetési célország minősége - Fontosság**Mennyire fontosak az Ön számára egy befektetési döntés során a következő tényezők?**

Az adott osztályzatok átlaga (Értékelési skála: 1=nagyon fontos ... 5=nem fontos)

	2006	2007	2008	2009	2010	2010																
						Összes ország					AL	BA	BG	CZ	EE	HR	HU	LT	LV	MK	PL	RO
1	EU-tagság	1.84	1.88	1.71	1.80	1,67	2,00	1,72	1,78	1,89	1,33	1,71	1,86	1,46	1,96	1,34	1,60	1,59	1,70	1,57	1,50	
2	Hatékony közigazgatás	1.86	1.94	1.74	1.86	1,77	1,86	1,35	2,25	2,13	1,37	1,63	1,70	1,65	1,87	1,16	2,04	1,85	1,39	2,23	2,05	
3	Adó- és közigazgatási rendszer	1.64	1.80	1.62	1.76	1,72	1,86	1,38	2,09	2,03	1,37	1,58	1,64	1,52	1,74	1,55	1,95	1,97	1,43	1,87	1,78	
4	Adóterhek	1.63	1.73	1.64	1.69	1,69	2,29	1,41	1,99	2,04	1,44	1,56	1,59	1,33	1,83	1,39	1,91	1,95	1,49	1,50	1,65	
5	Állami és EU-s pályázatok	2.58	2.60	2.72	2.49	2,41	2,17	1,91	2,56	2,66	2,44	2,33	2,31	2,52	3,02	1,77	2,48	2,61	2,44	2,30	2,64	
6	Közigazgatási infrastruktúra	1.92	2.07	1.96	2.04	1,89	1,57	1,37	2,36	2,15	2,07	1,91	2,07	1,57	2,13	1,68	2,00	1,69	1,75	1,87	2,15	
7	Jogbiztonság	1.53	1.63	1.47	1.58	1,54	1,43	1,33	2,20	1,81	1,78	1,31	1,54	1,39	1,66	1,13	1,73	1,49	1,09	1,60	1,60	
8	A közbeszerzés átláthatósága	2.18	2.34	2.29	2.16	2,16	1,43	1,72	2,78	2,49	2,15	1,93	2,28	2,09	2,55	1,74	2,31	2,42	1,70	2,47	2,27	
9	Gazdaságpolitikai kiszámíthatóság	1.68	1.90	1.72	1.78	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	2,13	::
10	K+F feltételei	2.47	2.68	2.59	2.54	2,60	2,71	2,06	3,06	2,59	2,26	2,25	2,48	2,68	3,34	2,17	2,59	3,00	2,57	2,50	2,67	
11	Politikai stabilitás	1.67	1.79	1.68	1.74	1,73	1,71	1,26	1,91	1,94	1,67	1,60	1,82	1,65	1,98	1,27	2,17	1,87	1,45	1,87	1,71	
12	Korrupció, bűnözés	1.65	1.73	1.68	1.70	1,72	1,43	1,31	2,11	2,05	1,85	1,51	1,75	1,65	2,00	1,26	1,92	1,62	1,45	2,07	1,77	
13	Helyi beszállítók száma	2.10	2.13	2.16	2.29	2,35	2,43	2,06	2,71	2,51	2,63	2,00	2,17	2,35	2,49	2,17	2,38	2,21	2,20	2,60	2,35	
14	Helyi beszállítók minősége	1.87	1.94	1.88	2.08	2,19	2,57	1,77	2,68	2,28	2,52	1,81	1,98	2,26	2,26	1,97	2,20	2,12	1,93	2,33	2,17	
15	Fizetési morál	1.52	1.61	1.59	1.65	1,69	2,00	1,52	2,34	1,79	2,00	1,27	1,64	1,33	1,85	1,48	1,70	1,74	1,40	1,60	1,69	
16	Belső piac (belföldi kereslet)	1.75	1.78	1.81	1.89	2,02	1,57	1,70	2,59	2,19	2,59	1,57	2,20	1,91	2,11	1,97	1,74	2,05	1,72	2,17	2,21	
17	Exportkereslet a régióban	2.27	2.40	2.35	2.34	2,48	2,50	2,39	2,85	2,67	2,59	1,88	2,61	2,57	2,78	1,72	2,68	2,76	1,87	2,57	2,77	
18	A munka költségei	1.66	1.63	1.65	1.77	1,80	2,00	1,65	2,29	1,97	1,73	1,57	1,74	1,61	1,94	1,58	1,86	1,77	1,81	1,57	1,91	
19	A munka termelékenysége	1.53	1.52	1.43	1.57	1,56	1,71	1,44	2,15	1,76	1,59	1,27	1,65	1,30	1,69	1,26	1,51	1,56	1,49	1,33	1,63	
20	Munkavállalók teljesítőkészsége	1.52	1.53	1.47	1.57	1,55	1,71	1,42	2,09	1,69	1,67	1,30	1,60	1,48	1,62	1,32	1,48	1,67	1,32	1,37	1,52	
21	Munkajog rugalmassága	1.91	1.93	1.85	1.94	1,92	2,17	1,66	2,48	2,00	1,81	1,80	2,12	1,52	2,22	1,58	1,92	1,85	1,89	1,90	1,82	
22	Munkavállalók képzettsége	1.55	1.63	1.58	1.64	1,63	1,57	1,41	2,00	1,84	1,59	1,48	1,69	1,70	1,62	1,55	1,67	1,74	1,52	1,47	1,60	
23	Munkaerő rendelkezésre állása	1.67	1.68	1.64	1.72	1,74	1,43	1,44	2,09	2,03	1,78	1,66	1,74	2,00	1,98	1,39	1,73	1,87	1,57	1,57	1,78	
24	Szakképzési rendszer	::	::	::	1,97	1,96	1,43	1,58	2,42	2,21	2,11	1,59	1,92	1,96	2,28	1,61	2,03	2,05	1,95	2,27	1,97	
25	Felsőoktatás	::	::	::	2,02	1,96	1,83	1,50	2,43	2,30	1,96	1,79	1,95	2,00	2,29	1,53	1,90	2,10	1,71	2,17	1,99	

18b kérdés: Befektetési célország minősége - Elégedettség**Mennyire elégedett a jelenlegi tényleges helyzettel?**

Az adott osztályzatok átlaga (Értékelési skála: 1=nagyon elégedett ... 5=elégedetlen)

	2006	2007	2008	2009	2010	Megkérdezett ország 2010																
						Összes ország					AL	BA	BG	CZ	EE	HR	HU	LT	LV	MK	PL	RO
1	EU-tagság	2.43	2.26	2.33	2.68	2,62	3,14	3,90	2,40	2,55	1,65	3,25	2,57	2,17	2,46	3,69	1,87	2,82	2,89	2,03	1,89	
2	Hatékony közigazgatás	3.57	3.63	3.57	3.72	3,76	3,86	4,17	3,70	3,82	2,65	3,91	4,00	3,87	4,22	4,07	3,52	4,03	3,91	3,03	3,67	
3	Adó- és közigazgatási rendszer	3.07	3.17	3.13	3.39	3,41	3,29	3,42	3,05	3,45	1,92	3,84	4,12	3,91	3,96	3,10	3,47	4,05	3,20	3,57	2,73	
4	Adóterhek	2.94	3.08	3.03	3.22	3,33	3,43	3,65	2,32	3,36	2,40	3,98	4,21	3,79	3,64	3,23	3,33	3,18	2,89	3,77	2,71	
5	Állami és EU-s pályázatok	3.51	3.41	3.46	3.53	3,52	3,33	4,15	3,67	3,55	2,76	3,62	3,36	3,33	3,54	3,71	3,07	3,94	3,43	3,60	3,74	
6	Közigazgatási infrastruktúra	3.22	3.37	3.34	3.51	3,41	3,71	3,96	3,97	3,24	2,50	2,84	3,28	3,00	3,22	3,67	3,58	4,31	4,00	2,60	3,24	
7	Jogbiztonság	3.34	3.50	3.29	3.47	3,47	3,86	3,90	3,72	3,63	2,58	3,62	3,39	2,91	3,85	3,63	3,24	4,11	3,52	2,53	3,61	
8	A közbeszerzés átláthatósága	3.57	3.56	3.59	3.69	3,65	2,86	3,67	3,88	4,16	3,24	3,76	3,90	3,57	3,80	3,72	3,28	3,94	3,72	3,17	4,15	
9	Gazdaságpolitikai kiszámíthatóság	3.66	3.78	3.69	3.75	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	::	2,97	::
10	K+F feltételei	3.10	3.34	3.30	3.68	3,33	3,71	3,93	3,55	3,25	2,62	3,33	3,25	3,16	3,31	3,48	3,07	3,34	3,41	3,03	3,49	
11	Politikai stabilitás	3.28	3.29	3.30	3.44	3,26	3,57	4,27	2,63	3,97	2,40	2,80	3,53	3,13	3,44	3,42	2,70	3,97	3,02	3,07	3,00	
12	Korrupció, bűnözés	3.00	3.19	3.03	3.28	3,67	3,29	4,23	3,44	4,18	2,84	3,49	4,11	3,91	3,91	3,73	3,22	4,05	3,59	3,07	4,05	
13	Helyi beszállítók száma	2.68	2.78	2.72	2.87	2,89	3,29	3,20	3,05	2,89	2,56	2,93	2,71	2,87	2,74	2,94	2,49	3,21	3,19	2,60	2,75	
14	Helyi beszállítók minősége	2.78	2.90	2.81	3.00	3,00	3,43	3,24	3,37	2,97	2,68	2,88	2,79	3,00	2,76	3,07	2,57	3,49	3,23	2,63	2,84	
15	Fizetési morál	3.08	3.08	2.97	3.36	3,39	3,14	3,69	3,56	3,37	2,76	4,14	3,42	3,46	3,35	3,57	3,05	3,45	3,64	3,07	3,16	
16	Belső piac (belföldi kereslet)	2.69	2.72	2.69	3.07	3,27	3,14	3,19	3,68	3,32	3,46	3,27	3,43	3,43	3,52	3,34	2,64	3,41	3,12	2,97	3,19	
17	Exportkereslet a régióban	2.88	2.92	2.84	3.09	3,10	3,17	3,51	3,28	3,07	3,08	3,15	3,11	2,81	3,28	3,17	2,70	3,35	2,98	2,77	3,07	
18	A munka költségei	2.62	2.86	3.00	3.02	2,93	2,67	3,15	2,69	3,03	2,62	3,48	3,33	2,96	2,52	3,00	2,65	3,00	2,83	3,30	2,67	
19	A munka termelékenysége	2.69	2.87	2.84	2.86	2,85	3,14	2,60	3,26	2,99	2,69	2,75	2,76	3,00	2,89	3,10	2,49	3,14	2,47	2,73	2,66	
20	Munkavállalók teljesítőkészsége	2.57	2.77	2.60	2.75	2,67	3,00	2,60	2,97	2,90	2,50	2,57	2,58	2,65	2,65	2,87	2,38	2,72	2,43	2,67	2,53	
21	Munkajog rugalmassága	3.04	3.21	3.24	3.32	3,25	3,00	3,21	3,21	3,55	2,52	3,26	3,24	3,87	3,31	3,23	3,34	3,69	3,08	3,00	3,20	
22	Munkavállalók képzettsége	2.55	2.77	2.75	2.83	2,72	3,00	2,73	3,16	2,86	2,64	2,61	2,57	2,61	2,71	3,20	2,33	3,00	2,54	2,23	2,67	
23	Munkaerő rendelkezésre állása	3.02	3.36	3.40	3.16	3,00	3,43	3,19	3,43	3,12	2,92	2,73	2,94	2,82	2,78	3,17	2,74	3,28	2,72	2,70	2,99	
24	Szakképzési rendszer	::	::	::	3.36	3,30	3,57	3,38	3,62	3,30	3,20	3,09	3,19	3,14	3,44	3,43	3,11	3,89	2,94	2,93	3,23	
25	Felsőoktatás	::	::	::	3.07	3,03	3,71	3,21	3,39	3,03	2,50	2,85	2,86	2,73	3,05	3,33	2,64	3,54	2,69	2,73	3,18	

20. kérdés: Mennyire vonzóak az alábbi országok, mint befektetési helyszín?

Az adott osztályzatok átlaga (Értékelési skála: 1=nagyon vonzó ... 6=nem vonzó)

Értékelt ország ▼		Összes ország*					Megkérdezett ország 2010														
		2006	2007	2008	2009	2010	AL	BA	BG	CZ	EE	HR	HU	LT	LV	MK	PL	RO	RS	SI	SK
AL	Albánia	::	4.47	4.47	4.55	4,52	3,29	4,00	4,36	4,83	5,35	3,62	4,73	4,86	5,21	2,78	4,76	5,26	3,98	4,60	4,88
BA	Bosznia-Herceg.	::	4.05	4.10	4.26	4,18	4,80	3,25	4,00	4,27	4,76	3,28	4,13	4,50	4,58	3,61	4,11	4,43	3,48	4,50	4,03
BG	Bulgária	3.32	3.14	3.15	3.69	3,71	3,20	3,78	2,44	3,84	4,41	3,42	3,92	3,64	3,94	3,52	3,77	3,64	3,27	4,00	3,54
BY	Fehéroroszország	::	::	::	::	4,22	4,40	4,14	4,11	4,72	4,33	3,87	4,67	3,93	3,85	4,09	4,19	4,52	3,93	::	4,39
CG	Montenegró	::	3.85	3.78	4.01	3,99	3,60	3,53	3,95	4,37	4,56	3,18	4,17	4,00	4,79	3,21	4,25	4,22	3,53	4,50	4,00
CZ	Csehország	2.47	2.55	2.50	2.74	2,84	2,40	2,96	3,16	2,72	2,75	2,95	2,71	2,57	3,09	3,26	2,49	3,17	2,44	3,39	2,47
EE	Észtország	2.62	2.84	2.79	3.37	3,45	3,60	3,68	3,74	3,85	2,30	3,40	3,32	2,56	2,71	3,43	3,35	3,96	3,47	3,94	3,28
HR	Horvátország	3.13	2.95	2.97	3.28	3,27	3,20	2,95	3,33	3,52	3,50	2,85	3,03	3,57	3,85	3,00	3,23	3,26	2,77	3,37	3,23
HU	Magyarország	2.64	2.95	2.79	3.45	3,39	3,60	3,22	3,40	3,75	3,41	3,24	2,83	3,36	3,53	3,65	3,08	3,46	2,98	3,44	3,39
LT	Litvánia	2.67	2.93	2.85	3.56	3,66	4,20	3,78	3,73	4,02	3,42	3,46	3,59	3,31	2,97	3,77	3,31	4,19	3,45	3,89	3,48
LV	Lettország	2.74	2.87	2.84	3.63	3,75	4,20	3,88	3,80	4,02	3,83	3,46	3,63	3,63	2,57	3,64	3,48	4,14	3,39	3,89	3,49
MK	Macedónia	::	3.98	3.78	4.08	4,00	4,00	3,61	3,75	4,43	4,38	3,18	4,17	4,07	4,47	2,72	3,88	4,24	3,62	4,10	4,07
PL	Lengyelország	2.75	2.98	2.71	3.12	2,97	3,40	3,30	2,96	2,96	3,00	2,97	2,68	2,29	3,21	3,35	1,95	2,83	2,64	3,39	2,67
RO	Románia	3.40	3.12	2.90	3.45	3,61	4,00	3,90	3,30	3,75	4,47	3,26	3,12	3,50	4,06	3,61	3,15	2,87	3,08	4,17	3,14
RS	Szerbia	4.00	3.76	3.63	3.73	3,69	4,00	3,34	3,35	4,16	4,24	2,97	3,81	4,07	4,45	3,04	3,80	3,43	2,45	3,45	3,52
RU	Oroszország	3.51	3.17	2.92	3.38	3,37	3,80	3,31	3,23	3,47	3,78	3,03	3,74	2,92	3,64	3,17	3,30	3,75	2,57	3,61	3,25
SI	Szlovénia	2.59	2.63	2.60	2.95	3,02	3,00	3,16	2,87	3,14	2,94	3,08	2,81	2,86	3,50	2,91	3,05	3,48	2,76	3,15	2,70
SK	Szlovákia	2.59	2.69	2.69	2.90	3,06	3,80	3,12	2,89	2,63	3,06	2,82	2,86	2,79	3,41	3,48	2,67	3,08	2,66	3,61	2,19
UA	Ukrajna	3.25	3.38	3.18	3.77	3,84	4,00	3,93	3,91	4,01	3,61	3,36	4,24	3,36	3,88	3,87	3,89	3,87	3,64	4,06	3,91
CN	Kína	2.43	2.72	2.82	3.18	2,86	2,00	2,74	3,09	2,80	3,12	2,78	3,03	3,07	3,15	3,30	2,51	3,12	2,73	::	2,60
DE	Németország	3.12	2.75	2.63	2.67	2,46	1,40	2,13	2,86	2,63	2,12	2,51	2,47	1,94	2,73	2,48	2,69	2,80	2,44	2,94	2,79

* A saját országra leadott értékelés nélkül (narancs kiemelés)

21. kérdés: Ma is ugyanazt az országot választaná befektetése helyszínéül?

%-ban

	2010		2009		2008		2007		2006	
	Igen	Nem	Igen	Nem	Igen	Nem	Igen	Nem	Igen	Nem
Összes ország	84,2	15,8	76,9	23,1	77,3	22,7	73,7	26,3	78,3	21,7
AL	85,7	14,3	85,7	14,3	::	::	::	::	::	::
BA	78,4	21,6	85,0	15,0	::	::	::	::	::	::
BG	92,8	7,2	76,9	23,1	83,9	16,1	88,0	12,0	84,0	16,0
CZ	79,1	20,9	81,7	18,3	80,7	19,3	83,2	16,8	71,0	29,0
EE	92,9	7,1	80,6	19,4	78,6	21,4	55,6	44,4	91,0	9,0
HR	88,9	11,1	73,3	26,7	::	::	57,9	42,1	87,0	13,0
HU	80,5	19,5	80,4	19,6	73,1	26,9	74,8	25,2	78,3	21,7
LT	81,0	19,0	50,0	50,0	77,8	22,2	57,1	42,9	66,0	34,0
LV	84,1	15,9	63,6	36,4	79,5	20,5	81,8	18,2	87,0	13,0
MK	65,6	34,4	55,6	44,4	55,0	45,0	58,3	41,7	47,0	53,0
PL	90,3	9,7	89,6	10,4	60,8	39,2	52,6	47,4	66,0	34,0
RO	80,6	19,4	88,5	11,5	77,8	22,2	94,5	5,5	84,0	16,0
RS	87,3	12,7	82,4	17,6	96,8	3,2	92,0	8,0	84,0	16,0
SK	92,0	8,0	82,9	17,1	86,4	13,6	88,3	11,7	89,0	11,0

22. kérdés: Szeretné, ha országa bevezetné az eurót?

%-ban

	2006	2007	2008	2009	2010	Megkérdezett ország 2010										
	Összes ország					AL	BG	CZ	EE	HU	LT	LV	MK	PL	RO	RS
igen	76	77	78	77	81	86	72	83	100	86	83	84	70	78	84	67
nem	14	14	15	10	10	14	18	7	0	8	8	5	18	13	5	16
Nincs vélemény	10	10	7	12	9	0	10	10	0	6	8	11	12	9	11	18

24. kérdés: Mennyire célravezetők és kielégítőek a kormány a gazdasági és pénzügyi válság megoldása érdekében hozott intézkedései?

%-ban

	1	2	3	4	5
	<i>1 = nagyon ... 5 = egyáltalán nem</i>				
Összes ország 2009	2,5	7,8	22,4	34,4	33,0
Összes ország 2010	2,1	12,6	25,0	28,6	31,7
AL	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0
BA	0,0	2,0	4,0	12,0	82,0
BG	4,4	10,3	44,1	23,5	17,6
EE	10,7	35,7	28,6	17,9	7,1
HR	4,7	2,3	20,9	25,6	46,5
HU	4,2	35,5	24,1	18,7	17,5
LT	0,0	16,7	41,7	29,2	12,5
LV	0,0	10,2	18,4	40,8	30,6
MK	0,0	5,9	29,4	38,2	26,5
PL	5,7	26,4	40,2	20,7	6,9
RO	0,0	2,6	10,5	18,4	68,4
RS	0,0	18,8	31,3	35,4	14,6
SI	0,0	3,6	28,6	42,9	25,0
SK	0,0	5,9	28,7	36,6	28,7

Módszertani tudnivalók

1. Országok és régiók megnevezése

Közép-Kelet-Európa alatt a 2004-ben és 2007-ben az Európai Unióhoz csatlakozott tíz kelet-európai tagállamot (új tagállamok – a Földközi-tengeri Málta és Ciprus szigete nélkül), valamint a Nyugat-Balkán (Délkelet-Európa, DKE) nem uniós tagállamait értjük.

Az **országjelöléseket** az ISO szabvány szerint alkalmazzuk (lásd az EU-bizottság 1833/2006 sz. rendeletében). Kizárólag Szerbia esetében használunk ettől eltérően RS betűjelzést.

2. Az adatok összehasonlíthatósága és reprezentatív jellege

Több országban már közre adták a felmérés az adott országra vonatkozó eredményeit. Erre a nemzetközi kiértékelésre ugyanezeket a nyers adatokat használtuk fel, amelyeket azonban egyes esetekben letisztítottunk az országok közötti összehasonlíthatóság érdekében. Főként a kis mintaszámú országok esetében fordulhat elő, hogy a jelen kiértékelésben szereplő adatok kis mértékben eltérnek a nemzeti szintű kiértékelésben szereplő adatoktól.

Az egyes országok mintaszáma nem kellően nagy ahhoz, hogy tudományos értelemben is reprezentatív értelmezést tegyen lehetővé. Az elmúlt évek eredményei azonban nagyfokú egybevágást mutatnak mind az időbeni, mind a regionális összehasonlítás tekintetében, ezért az eredmények használható indikátornak tekinthetők a konjunkturális környezet tekintetében.

3. Középértékek

Az átlag vagy középérték alapvetően a súlyozás nélküli számtani középértéket jelenti.

Egy országra vonatkozó átlag: az adott országból érkezett egyes vállalati válaszok súlyozás nélküli számtani középértéke.

Regionális átlag („minden ország” vagy „Közép-Kelet-Európa” vagy „Közép-kelet-európai térség”): az országok átlagos súlyozatlan számtani középértéke

„Minden cég” átlaga: Egyes esetekben, amikor egy vállalat egy adott országhoz történő hozzárendelése ténylegesen nem befolyásolja a választ (pl. a gazdasági ágazathoz tartozás tekintetében), akkor valamennyi válaszadó vállalat átlagát is vizsgáljuk. Ez az érték az adott térség valamennyi vállalati válaszában súlyozatlan számtani átlagát jelöli, és eltérhet a „minden ország” átlagától.

Résztvevő német külkereskedelmi kamarák

AL – Albanien

MK – Mazedonien

Repräsentanz der Deutschen Wirtschaft

<http://mazedonien.ahk.de>

BA - Bosnien und Herzegowina

Delegation der Deutschen Wirtschaft

<http://bosnien.ahk.de>

BG – Bulgarien

Deutsch-Bulgarische Industrie- und Handelskammer

<http://bulgarien.ahk.de>

CZ – Tschechien

Deutsch-Tschechische Industrie- und Handelskammer

<http://tschechien.ahk.de>

EE – Estland

LT – Litauen

LV – Lettland

Deutsch-Baltische Handelskammer in Estland, Lettland, Litauen

<http://ahk-balt.org>

HR – Kroatien

Deutsch-Kroatische Industrie- und Handelskammer

<http://kroatien.ahk.de>

HU – Ungarn

Deutsch-Ungarische Industrie- und Handelskammer

<http://ungarn.ahk.de>

PL – Polen

Deutsch-Polnische Industrie- und Handelskammer

<http://www.ahk.pl>

RO – Rumänien

Deutsch-Rumänische Industrie- und Handelskammer

<http://rumaenien.ahk.de>

RS – Serbien

Delegation der Deutschen Wirtschaft

<http://serbien.ahk.de>

SK – Slowakei

Deutsch-Slowakische Industrie- und Handelskammer

<http://slowakei.ahk.de>

SI – Slowenien

Deutsch-Slowenische Industrie- und Handelskammer

<http://slowenien.ahk.de>

További információk a német külkereskedelmi kamarákról:

www.ahk.de

Deutsche
Auslandshandelskammern

Impresszum

© Copyright / Kiadó:

Delegation der Deutschen Wirtschaft in Bosnien und Herzegowina
Delegiertenbüro der Deutschen Wirtschaft in Serbien
Deutsch-Baltische Handelskammer in Estland, Lettland, Litauen
Deutsch-Bulgarische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Kroatische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Polnische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Rumänische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Slowakische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Slowenische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Tschechische Industrie- und Handelskammer
Deutsch-Ungarische Industrie- und Handelskammer
Repräsentanz der Deutschen Wirtschaft in Mazedonien

Szerző:

Dirk Wölfer, AHK Ungarn
woelfer@ahkungarn.hu

Szerkesztőségi lapzárta: 26. Mai 2010

Jogi nyilatkozat:

A fenti tartalmakat forrásmegjelöléssel „AHK – Konjunktúrajelentés KKE 2010” szabadon fel lehet használni. Az információkat a legnagyobb gondossággal állították össze. A kiadók azonban nem vállalnak felelősséget az adatok helyességéért és teljességéért. A kiadók nem vállalnak szavatosságot azokért az esetleges károkért, melyek a közölt információk használatából erednek.